

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дн Добринка Станчева Пейчева

върху представената научна и преподавателска документация на доц. дн Данаил Данов, предвидена за участие в конкурс за академична длъжност „професор“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Медийна педагогика)

Конкурсът е обявен в „Държавен вестник“, бр. 27 от 28.07.2020 година

Доц. дн Данаил Данов е единствени кандидат в конкурса за професор

Биографични данни

Доц. дн Данаил Данов има завършено висше образование с отличие по специалност „Тюркология“ в Софийски университет „Св. Кл. Охридски“ през 1988. Завършил е с отличие и магистърска степен по политика и общество („Society and Politics“) към Централния европейски университет в Прага през 1992 и „Area Studies“ в Лондонски университет през 1994 г. отново с отличие.

Има няколко следдипломни специализации - в Националната академия за радио и телевизия, Нидерландия през 2002 г. и към Българо-Американската Комисия за образователен обмен „Фулбрайт“ през 2011 година.

Преди преподавателската си дейност доц. Данов е работил като журналист-като репортер в БНР, като редактор, водещ на блок новини и на седмично обзорно предаване-през периода 1990-2001 Доц. Данов е бил зам. гл. редактор и гл. редактор на Радио Експрес, продуцент в Световните

Служби на Би Би Си). Бил е изпълнителен директор, зам. генерален директор и изпълняващ длъжността генерален директор на БНР. В периода между 2001 и 2014 година е програмен директор на Центъра за развитие на медиите в София и Изпълнителен директор на Центъра за развитие на комуникациите и човешките ресурси в София.

Докторска дисертация по педагогика на тема: „Новите технологии като алтернатива на традиционното обучение“ защитава в края на 2011 год. във ФНПП към СУ, за което му е присъдена образователната и научна степен Доктор по педагогика

През 2016 г. е избран за доцент по медийна педагогика, медиазнание и мултимедия, а през 2019 г. защитава голяма докторска дисертация на тема: „Медийната грамотност – генезис, развитие на идеята, предизвикателства и перспективи“, за която получава научната степен „Доктор на науките“.

Доц. дн Данаил Данов е известен и като преводач на научна литература. Превел е 15 книги от английски на български език.

Преподавателска и научна дейност

Преподавателската дейност на доц. дн Данаил Данов започва от 2012 г. През периода 2012-2014 работи като хоноруван асистент в СУ, а през 2014, след спечелен конкурс за главен асистент, започва работа във ФНПП СУ „Кл. Охридски“ като главен асистент.

Само две години по-късно, Данаил Данов вече заема академичната длъжност доцент по медийна педагогика, медиазнание и мултимедия, а през 2019 става доктор на науките в направление 1.2. Педагогика след защита на дисертационен труд на тема: „Медийната грамотност – генезис, развитие на идеята, предизвикателства и перспективи“.

В процеса на преподавателската си дейност доц. дн Данаил Данов е

разработил впечатляващо голям брой от лекционни курсове - 30 курса: за бакалаври, за магистри и за докторанти, които чете в три факултета на СУ – ФНОИ, ФКНФ и ФЖМК. Доцент Данов е разработил и две програми за следдипломна квалификация на студенти.

Впечатляващо голям е и броят на гост-лекторството на Данаил Данов. Той е чел лекции като гостуващ преподавател в над двадесет университета, от които над 10 в чужбина.

Данов има изключително богата дейност и с научното ръководство на студенти. Бил е научен ръководил на повече от 50 студентски дипломни работи. През последните три години ръководи пет докторанта, от който един е вече защитил успешно докторската си дисертация.

Данов има и впечатляващ брой монографии - 8. Публикувал е 2 студии и над 80 статии в различни научни издания в страната и в чужбина.

Оценка на научно-изследователската дейност

В конкурса за професор Данов включва двете си авторски монографии, излезли от печат през последната 2020 година в университетско издателство „Св. Кл. Охридски“ – „Дигитализация и образование: иновативност, креативност и интеркултурност“ 168 стр. и „Медийната грамотност – преосмисляне на опита“ - 240 стр. както и една колективна монография- „Теоретични аспекти и приложни изследвания в областта на медийна педагогика“ също публикувана през 2020 г. от университетско издателство „Св. Кл. Охридски“. Към списъка от научни материали за конкурса е приложена и една студия на тема: „Европейската инициатива *Media Coach* като средство за развитие на медийната грамотност в България“, както и 12 статии, също излезли от печат през последната година.

Всички представени монографии и статии не повтарят включените научни публикации в конкурса му за доцент и в конкурса му за доктор на науките.

В едната от основните, представени от автора, монографии за настоящия конкурс със заглавие „Медийната грамотност — преосмисляне на опита“ - плод на десетгодишния му натрупан опит, се концептуализира в един завършен вид същността на медийната грамотност като образователен инструмент. Монографията се съпътства с детайлен анализ на българския контекст и предлага цялостна учебна програма, съобразена с българските особености.

Във втория основен монографичен труд на Данов, обект на концептуализация е все по-нарастващото значение на новия тип медийни умения и компетенции на обучаемите като част от същността на образованието в новия век. Включената проблематика е важна част от предизвикателствата пред новия тип дигитално обусловено образование, за чието успешно прилагане е необходима представа относно същността, тенденциите и възможностите, което то предполага, както и за моделите, по които това образование може и следва да бъде прилагано. В монографията се твърди, че „липсата на медийна грамотност днес не е просто дефицит, а предпоставка за инвалидизираща непълноценност по отношение на бъдещето“ (с. 37), като се споделя, че това мнение се отстоява и от страна на Европейската асоциация за интересите на зрителите (<https://eavi.eu/>).

В студията „Европейската инициатива *Media Coach* като средство за развитие на медийната грамотност в България“, публикувана в *Годишник на Факултета по науки за образованието и изкуствата през 2020 г.* се представя българския опит за създаване на модел на устойчиво развитие в тази област. Изследването включва анализ на редица основни параметри - медийна среда, социални и демографски характеристики и образование - като основа за съставяне и прилагане на учебна програма, позволяваща

прилагането на подобен модел.

Статията на Данов „Медийната педагогика в контекста на изискванията на Европейския съюз за развитие на медийната грамотност“, публикувана в съставената от него колективна монография *Теоретични аспекти и приложни изследвания по медийна педагогика* обогатява научната му дейност с включен преглед на изискванията на Европейския съюз в областта на развитието на медийната грамотност, произтичащи от непрестанния растеж и приложение на дигиталните технологии и средства в глобален мащаб. В нея е включена “обучителна програма по медийна педагогика, прилагана във Факултета по науки за образованието и изкуствата на СУ „Св. Климент Охридски“ като средство за използване на възможностите на дигитализацията за професионално израстване на бъдещите и настоящи учители“.

Всички включени в настоящия конкурс публикации са издадени през последните една- две години от автора. От цялостния преглед на включените материали може да се обобщи, че централният обект на научните му и преподавателски интереси са медийната педагогика, медийна и дигитална грамотност, съвременното обучение и образование и връзката му с технологично развитие, дигитализацията в образованието, дигиталната педагогика; приложението на ИТ технологиите във възпитанието, в педагогическото взаимодействие, в чуждоезиковообучение и не на последно място - голямата тема за ученето през целия живот. Всички тези теми в голяма степен пронизват цялостната научна и преподавателска дейност на Д. Данов. Именно в концептуализирането на тези проблеми се откриват и неговите **научни приноси**.

Имам предвид приноса му за доказване на необходимостта от по-ясно разбиране на същността на медийната грамотност и на повсеместното и прилагане като цялостна концепция и образователна стратегия.

Още и експлицирането на новия тип умения и компетенции, необходими на обучаемите като част от същността на образованието на XXI век

Принос е и представената цялостна обучителна програма по медийна грамотност на доц. дн Данов като основа на модел за устойчиво развитие на тази област в България.

В предложените статии с приносен характер са концептуализациите му на:

- взаимовръзката между медийната педагогика и медийната грамотност;
- на дигитализацията като средство за професионално израстване на бъдещите и настоящи учители и педагогически специалисти;
- типа образование, прилаган в български контекст;
- тенденциите за развитие, свързани с нуждите на обучаемите в съвременните реалности;
- промените на лично и обществено ниво, следствие на дигитализацията ,
- на тезата му , че развиването на медийната грамотност като разбиране, усвояване и преподаване, следва да се превърне в образователна стратегия и политика;
- на необходимостта от нов поглед към практиките на педагогически взаимодействия и препоръки за тяхното възможно оптимизиране чрез средствата на медийната грамотност;
- на въпросите, изискващи разглеждане при обучение по медийна грамотност, насочено към учители;

- на същността на интеркултурността като форма на съвместно съществуване на хетерогенни общности и ключов фактор за ефективността на модерното образование.

С приносен характер е новото по-широко тълкуване на същността на медийната грамотност - не само като набор от умения и компетенция за прилагане на дигиталните медии за различни цели и в разнообразни контексти, но и като нов образователен подход, насочващ използване на критично мислене и като мотивация за гражданско участие.

С принос към разработването на научните проблеми е и богатата научно-изследователска проектна и изнесена преподавателска дейност на доц. Данов. Имат се предвид:

- специализирана обучителна програма за учители, по проект на тема „Обучение чрез медийна грамотност“ (Teaching Through Media Literacy), No. SBU80020GR0023, финансиран по Програмата на Посолството на САЩ за България, в която се предвижда да бъдат обучени 500 български учители.
- Международен проект на тема *European Safe Online Initiative* с участието на Белгия, България, Гърция, Европейска асоциация на интересите на зрителите, Кипър и Румъния – насочен към подготвянето на обучителна програма за родители относно здравословно използване на интернет. За България проектът предвижда обучението на 500 родители;
- Международен проект на тема *European Media Coach Initiative*, с участието на представители на България, Гърция, Европейска асоциация на интересите на зрителите, Кипър, Нидерландия, Португалия и Румъния, насочен към подготовка на обучители по медийна грамотност - обучени са вече над 100 експерти.

На базата на проектна тема на Данов , озаглавена: „*Enhancing Media Literacy Level in Bulgaria*“, и одобрена за финансиране от Американското посолство в България по договор SBU800-18-GR-0034, е разработена е обучителна програма, през която успешно са преминали над 100 студенти-бъдещи и настоящи учители.

Приносният характер на научната му и преподавателска дейност е забележима и от поканите и релизиите му на гостуващ *преподавател, включително* в престижни чуждестранни организации.

Доц. Данов е изнесъл и поредица от лекции към Издателство „Просвета“, София, под формата на уебинари по темата „Приложение на дигиталните технологии в обучението по английски език“, 2017-2019, <https://www.prosveta.bg/sabitia>, както и към РААБЕ Академия, София, поредица от лекции в София, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Плевен, Ловеч, Велико Търново, Габрово, Враца, Хасково, Ямбол, Силистра, Благоевград, Видин и др.

Към казаното до тук следва да се добавят и изявите му като гост-лектор и/или ръководител на практическо обучение, проведени за периода от 1992 до назначаването му в СУ „Св. Климент Охридски, които също са показателни за конкурса:- Central European University, Prague (1992), SOAS – University of London (1993), London School of Economics and Political Science (1994), Central European University, Budapest (1995), Cornell University, USA (1996), Варненски свободен университет (1997) Бургаски свободен университет (1998), НБУ (1999), ВТУ (2000), University of Ljubljana (2001), Radio Netherlands Training Academy (2002), University of Bucharest (2003), University of Bucharest (2004), Central European University, Budapest (2005), South-African Radio and TV Corporation (2007), Radio and TV Algeria (2007), Radio and TV-Tanzania (2008), Georgian National University,

Tbilisi (2010), Cornell University (2011) и Лятна академия на Българо-американска комисия за образователен обмен „Fulbright”, България – 2008-2014.

От приложената към документацията на конкурса справка се констатира, че върху публикациите, научно-проектната и преподавателска дейност на доц. дн Д. Данов има проявен завиден научен интерес.

От справката за наукометричните показатели за длъжността професор в СУ и на минималните изисквания на НАЦИД за професор се вижда, че от необходимите 550 т. Д. Данов е събрал над 900 точки - почти двойно по голям брой.

Обявени са над 30 известни на автора цитирания

Препоръки

Препоръката ми към кандидата за професор доц. д-р Д.Данов е да излезе отвъд националната си публикационна рамка и да заеме научен периметър в Скопус и Web of science.

Заклучение.

Изхождайки от изключително богатата научна и преподавателска дейност и от приносите на доц. дн Данаил Данов в тази материя, убедено заявявам, че доц. дн Данаил Данов е българският учен по медийна педагогика и медийна грамотност и има всички основания да бъде предложен за избор за професор по професионално направление 1.2. Педагогика (Медийна педагогика). Ще гласувам с Да доц. дн Данаил Данов да заеме достойно академичната длъжност „професор“.

Рецензент: проф.дн Добринка Пейчева

25.10.2020 г.
София